

Sygn. akt: IV RC 595/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 lutego 2017r.

Sąd Rejonowy w Rybniku Wydział IV Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Grażyna Kursa

Protokolant: Aldona Maciończyk

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 3 lutego 2017r. w R.

sprawy z **powództwa małoletniego K. K. działającego przez matkę B. K.**

przeciwko P. K.

o podwyższenie alimentów

- 1) zasądza od pozwanego P. K. na rzecz małoletniego powoda K. K. alimenty w kwocie po 600zł (sześćset złotych) miesięcznie, płatne do rąk matki małoletniego powoda B. K. do dnia 15-tego każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w terminie płatności którejkolwiek z rat począwszy od dnia 9 września 2016r., a to w miejsce alimentów zasądzonych wyrokiem Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 21 sierpnia 2013r. w sprawie II RC 1134/12 po 300zł;
- 2) oddala powództwo w pozostałej części;
- 3) zasądza od pozwanego na rzecz matki małoletniego powoda kwotę 1200zł (tysiąc dwieście złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa adwokackiego;
- 4) odstępuje od obciążania pozwanego kosztami sądowymi;
- 5) nadaje wyrokowi w punkcie 1 rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akta IV RC 595/16

UZASADNIENIE

Małoletni powód K. K. działający przez matkę B. K. domagał się od pozwanego P. K. podwyższenia alimentów z kwoty po 300 zł miesięcznie do kwoty po 800 zł miesięcznie.

W uzasadnieniu żądania, matka małoletniego wskazała na znaczący wzrost kosztów utrzymania syna oraz poprawę możliwości zarobkowych zobowiązanego, który, zdaniem matki małoletniego, ma obecnie zarabiać około 3500-4000 zł netto miesięcznie. (k. 3-6)

Pozwany P. K., w odpowiedzi na pozew, wniósł o oddalenie powództwa w całości. Zdaniem zobowiązanego nie istnieją okoliczności, które uzasadniałyby uwzględnienie żądania małoletniego powoda. Pozwany podniósł przy tym, że powództwo wytoczone przez matkę dziecka jest wyłącznie przejawem odwetu za zainicjowanie przez niego sprawy o zmianę orzeczenia w przedmiocie władzy rodzicielskiej. Ojciec małoletniego zakwestionował także część kosztów utrzymania syna, wskazując, iż są one zawyżone lub nie istnieją. (k. 21-24)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

Małoletni powód urodził się (...) jako syn pozwanego i B. K.. Mocą wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach Ośrodek (...) w R. z 21 sierpnia 2013 roku, w sprawie II RC 1134/12, rozwiązano przez rozwód małżeństwo rodziców małoletniego powoda. Kosztami utrzymania i wychowania uprawnionego obciążono oboje rodziców, zasądzając od pozwanego na rzecz syna alimenty w kwocie po 300 zł miesięcznie. W wyroku rozwodowym uregulowano również kwestię kontaktów pozwanego z małoletnim synem.

(dowód: akta Sądu Okręgowego w Gliwicach Ośrodek (...) w R. sygn. II RC 1134/12)

W tym czasie matka małoletniego powoda miała 28 lat. Mieszkała wspólnie z synem w domu jednorodzinnym, należącym do dziadków macierzystych powoda. Z uwagi na sytuację ekonomiczną nie partycypowała w kosztach utrzymania nieruchomości. B. K. otrzymywała również wsparcie finansowe ze strony rodziców, którzy pomagali w pokrywaniu bieżących kosztów utrzymania. Małoletni powód miał wówczas 6 lat i kontynuował edukację przedszkolną. Od 3 roku życia często chorował na zapalenie oskrzeli. Zdiagnozowano u niego również skazę białkową. Alimenty zasądzone od pozwanego w wysokości 300 zł oraz środki jakimi dysponowała wówczas matka uprawnionego pozwoliły zaspokoić jego potrzeby w zakresie wyżywienia, środków czystości, odzieży, obuwia oraz wydatków przedszkolnych.

Pozwany miał wówczas 31 lat. Od 2007 roku miał zarejestrowaną działalność gospodarczą, której głównym profilem była sprzedaż detaliczna prowadzona w niewyspecjalizowanych sklepach z przewagą żywności, napojów i wyrobów alkoholowych. Pracował także jako taksówkarz. W dacie ustalenia ostatnich alimentów pozwany spłacał kilka zobowiązań finansowych, które powstały w trakcie małżeństwa. Były to m.in. kredyty bankowe oraz zaległości względem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Urzędu Skarbowego.

(dowód: akta Sądu Okręgowego w Gliwicach Ośrodek (...) w R. sygn. II RC 1134/12, wydruk z Centralnej Ewidencji Działalności Gospodarczej k. 60, zeznania stron k. 71v-72, 73-74)

Obecnie matka małoletniego powoda ma 31 lat. Nie pracuje zarobkowo, zajmuje się wychowaniem dzieci, oprócz małoletniego powoda ma bowiem córkę w wieku 2 lat, która pochodzi z aktualnego związku. Od sierpnia 2015 roku jest zarejestrowana jako osoba bezrobotna bez prawa do zasiłku. W ostatnim czasie ukończyła kurs opiekuna medycznego. W dalszym ciągu korzysta ze wsparcia finansowego rodziców. Dodatkowo pozostaje na utrzymaniu partnera. Konkubent matki powoda pracuje zarobkowo poza granicami kraju. B. K. na małoletnią córkę otrzymuje świadczenie wychowawcze (tzw. 500+).

Powód ma aktualnie 10 lat i jest dzieckiem ogólnie zdrowym. W dalszym ciągu mieszka z matką w domu należącym do dziadków. B. K. wraz z dziećmi ma do dyspozycji piętro nieruchomości, gdzie miesięczne opłaty sięgają 500 zł. Na ogrzanie nieruchomości potrzeba rocznie około 6-7 ton opału oraz drzewo. Z uwagi na sytuację ekonomiczną strony powodowej, całość opłat mieszkaniowych ponoszą nadal dziadkowie macierzyści uprawnionego. (...) matki powoda partycypuje w wydatkach lokalowych wyłącznie w okresie kiedy przyjeżdża do Polski.

Małoletni od dłuższego czasu interesuje się piłką nożną oraz siatkówką. W czasie ferii i wakacji zazwyczaj wyjeżdża poza granice kraju. Od 2015 roku większość przerw w nauce spędzał w Irlandii. Był także z ojcem na kempingu w R. oraz u rodziny w Niemczech. (...) wyjazdy wakacyjne powoda są zazwyczaj współfinansowane przez babcię macierzystą oraz partnera matki uprawnionego.

W marcu 2016 roku uprawniony przeszedł prywatny zabieg stomatologiczny, który wiązał się z usunięciem kilku zębów pod narkozą. Koszt prywatnej operacji wyniósł około 3500 zł. W 2016 roku wyremontowano także pokój małoletniego powoda przeznaczając na ten cel 2000 zł. Prace objęły m.in.: wymianę tapet i paneli oraz zakup mebli i wyposażenia. Pieniądze na oba przedsięwzięcia przeznaczyci dziadkowie macierzyści uprawnionego, którzy wspierają finansowo także bieżące utrzymanie wnuka. Pozwany zobowiązał się do zwrotu połowy kosztów zabiegu, z czego dotychczas się

nie wywiązał, twierdząc, że matka dziecka nie utrzymuje u małoletniego reżimu mycia zębów. Zakup piłki nożnej i stroju piłkarskiego dla małoletniego wyniósł dotychczas około 800 zł i został poniesiony przez partnera matki powoda.

Aktualne potrzeby powoda kształtują się następująco: wyżywienie - 500 zł (w tym 70 zł obiady szkolne), środki czystości - 100 zł, odzież i obuwie - 150 zł, wydatki szkolne - 55 zł, (a w tym: ubezpieczenie 50 zł rocznie, komitet rodzicielski 100 zł rocznie, wyprawka (przybory) 150 zł rocznie oraz wycieczki około 30 zł miesięcznie), rozrywka w formie wyjść do kina i na basen około - 50 zł, organizacja letniego i zimowego wypoczynku - 160-210 zł (tj. 2000-2500 zł rocznie), telefon od 30-50 zł. Łącznie koszty utrzymania powoda wynoszą obecnie około 1200 zł miesięcznie.

Małoletni korzysta także z korepetycji z języka polskiego, na które dotychczas wydatkowano po 400 zł miesięcznie.

(dowód: zeznania matki małoletniego powoda k. 71v-72, zeznania pozwanego k. 73-74, zeznania świadka I. P. k. 72-72v, zaświadczenie dotyczące korepetycji k. 70).

Pozwany ma obecnie 34 lata i poza zwyrodnieniem kręgosłupa (w okolicach 4 i 5 kręgu) nie boryka się z innymi schorzeniami. Nie uczęszcza na rehabilitacje i nie przyjmuje na stałe leków. Nie dysponuje orzeczeniem o niepełnosprawności, ani o niezdolności do pracy.

Posiada wykształcenie informatyczne. Dotychczas nie pracował w wyuczonym zawodzie. Od marca 2017 roku ma rozpocząć studia prawnicze, albowiem chciałby znaleźć lepiej płatną pracę. Czesne na nowym kierunku sięgają 400 zł miesięcznie.

Zobowiązany nadal prowadzi działalność gospodarczą i pracuje jako taksówkarz, osiągając z tego tytułu około 1300 zł netto miesięcznie. Swoje obowiązki służbowe wykonuje 5-6 dni w tygodniu po co najmniej 6-8 godzin dziennie. Jego dochód w 2015 roku wyniósł łącznie 12 538,88 zł, w tym 6051,24 zł zasiłek chorobowy. Pomaga on także w przedsiębiorstwie ojca, gdzie wykonuje okazjonalnie prace remontowe, z tych też względów nie musi partycypować w kosztach utrzymania domu.

Pozwany nadal spłaca zadłużenia, które powstały przed rozwodem. Łączna suma tych zobowiązań to obecnie 16 000 zł. Dotychczas spłacił około 20 000 zł.

Zobowiązany nie ma innych dzieci i regularnie łoży na utrzymanie syna zasądzone 300 zł miesięcznie. Nie stroni także od dodatkowych nakładów na rzecz małoletniego, kupując mu np.: odzież, obuwie, w tym także sportowe (koszt około 80 zł) oraz uczestniczy

w kosztach wycieczek szkolnych. Ze środków jakimi małoletni dysponował po uroczystości pierwszej komunii oraz przy wsparciu finansowym pozostałych członków rodziny

i pozwanego zakupiono dla powoda konsolę PlayStation. Był to wydatek rzędu 1300 zł, którego nie konsultowano z matką dziecka. Niektóre rzeczy, jakie pozwany kupuje małoletniemu, pozostają w domu zobowiązanego, gdzie powód ma do dyspozycji własny pokój. Pozwany utrzymuje stały kontakt z synem, a w czasie ferii i wakacji stara się zorganizować także ich wspólny wypoczynek. Zainicjował on sprawę o zmianę orzeczenia w przedmiocie władzy rodzicielskiej, która jest obecnie w toku.

Pozwany nie posiada oszczędności, ani wartościowego majątku ruchomego. Na co dzień korzysta z samochodu marki A. (...) z 2000 roku, który należy do jego ojca. Ponosi przy tym w całości koszty użytkowania tego pojazdu.

(dowód: zeznania matki małoletniego powoda k. 71v-72, zeznania pozwanego k. 73-74, rachunki k. 28-36, 38, 41-46, 62-63, 67, deklaracja PIT 16A k. 49-50, deklaracja PIT 37 k. 51-55, informacje ZUS k. 57-58, umowa zlecenia k. 59, wydruk z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej k. 60, orzeczenie o stopniu niepełnosprawności L. K. k. 61).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów dopuszczonych na wnioski stron oraz z urzędu, a szczegółowo opisanych powyżej. Materiał zgromadzony w sprawie Sąd uznał za spójny logiczny i wzajemnie się uzupełniający. Strony wzajemnie nie kwestionowały prawdziwości złożonych do akt sprawy dokumentów. Strony

nie składały dalszych wniosków dowodowych, a przeprowadzone postępowanie Sąd uznał za wystarczające do merytorycznego rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd zważył co następuje.

Zgodnie, z treścią art. 138 k.r.o. w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Ustalenie czy nastąpiła zmiana stosunków następuje poprzez porównanie stosunków obecnych z warunkami i okolicznościami istniejącymi poprzednio podczas ustalania wysokości poprzednich alimentów.

Zakres świadczeń alimentacyjnych ustawodawca określił w art. 135 § 1 k.r.o., uzależniając go od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego. Przez usprawiedliwione potrzeby należy rozumieć potrzeby, których zaspokojenie zapewni podmiotowi uprawnionemu do alimentów odpowiedni rozwój fizyczny i duchowy. Pojęcia usprawiedliwionych potrzeb nie można przy tym - co wskazano w orzecznictwie Sądu Najwyższego - odrywać od pojęcia zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego. Pojęcia te (usprawiedliwione potrzeby uprawnionego i możliwości majątkowe oraz zarobkowe zobowiązanego) w praktyce pozostają bowiem we wzajemnej zależności i obie te przesłanki wzajemnie na siebie rzutują, zwłaszcza przy ustaleniu przez sąd wysokości alimentów (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 października 1969 roku, III CRN 350/69, OSNPG 1970/2/15). Przy ocenie zakresu obowiązku alimentacyjnego należy brać pod uwagę także usprawiedliwione potrzeby własne zobowiązanego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 listopada 1975 roku, III CRN 330/75, LEX nr 7777). Zarówno w literaturze, jak i w orzecznictwie ugruntowany jest pogląd, wyrażony na gruncie art. 135 § 1 k.r.o., iż przepis ten nie pozwala na wyznaczenie zakresu obowiązku alimentacyjnego wyłącznie na podstawie kwoty aktualnie osiągniętych zarobków, lecz nakazuje czynić to, uwzględniając możliwości zarobkowe zobowiązanego, czyli kwoty, jakie zarabiałby, gdyby owe możliwości wykorzystywał w pełni.

Ostatnie rozstrzygnięcie w przedmiocie obowiązku alimentacyjnego miało miejsce w sierpniu 2013 roku. Upływ ponad 3 lat warunkował istotną zmianą stosunków między stronami, która uzasadniała podwyższenie dotychczasowych świadczeń.

Sytuacja materialna matki powoda nie uległa znaczącej modyfikacji. Zajmuje się ona obecnie wychowaniem małoletniej córki i nie podejmuje pracy zarobkowej, pozostając na utrzymaniu rodziców i partnera. Z oczywistych przyczyn nie zwalnia ją to z obowiązku alimentacyjnego względem niesamodzielnego syna, który to obowiązek częściowo wypełnia poprzez osobistą opiekę. Nie ujawniono jednak obiektywnych przeszkód, aby podjęła ona pracę zarobkową, chociażby w niepełnym wymiarze czasu pracy, co pozwoliłoby jej także sprostać materialnym potrzebom powoda.

Bezspornym jest fakt, iż wraz z naturalnym rozwojem dziecka wzrastają również jego potrzeby. Wzrost wydatków małoletniego jest również konsekwencją zmieniających się cen towarów i usług, a są to okoliczności niezależne od stron postępowania. Wysokość usprawiedliwionych potrzeb małoletniego ustalono aktualnie na poziomie 1200 zł miesięcznie. Powód rozpoczął edukację szkolną, z tych też względów powstały nowe wydatki. W ostatnich latach wyjeżdża on także na zagraniczne wakacje i ferie, a nadto pasjonuje się piłką nożną i siatkówką, co również przekłada się na wysokość jego wydatków. Pozostałe bieżące koszty utrzymania powoda odpowiadają wydatkom dziecka w jego wieku

i nie stanowią przejawu jego zbytku. Przy ustalaniu kosztów utrzymania uprawnionego nie uwzględniono wydatków na prywatne korepetycje z języka polskiego, które strona powodowa przedstawiała w wysokości 400 zł miesięcznie. Nie wykazano bowiem (art. 6 k.c.), aby powód nie radził sobie z opanowaniem materiału z tego przedmiotu i wymagał prywatnego wsparcia merytorycznego, sięgającego dwóch godzin tygodniowo. Co do kosztów związanych z prywatnym zabiegiem stomatologicznym i remontem pokoju powoda, należy wskazać, iż są to wydatki, które zostały już w pełni sfinansowane i nie miały wpływu na wysokość ustalanych obecnie alimentów.

Odnosząc się do sytuacji ekonomicznej pozwanego podkreślić należy, że ustalając jego potencjał dochodowy nie oparto się wyłącznie na osiągniętych przez niego aktualnie dochodach. Pozwany posiada wykształcenie jako informatyk oraz

doświadczenie w branży budowlanej oraz jako taksówkarz, a jednocześnie wykazał on swoje zarobki na poziomie 1300 zł miesięcznie. Najniższa pensja w kraju sięga aktualnie 2000 zł brutto (tj. około 1460 zł netto miesięcznie). Nieuzasadnionym jest zatem, aby zobowiązany wiedząc, że ma na utrzymaniu małoletniego syna w dalszym ciągu trudnił się mniej korzystnym zajęciem. Dysponując doświadczeniem w pracach remontowych niewątpliwie mógłby on podwoić swoje obecne dochody.

Powyższe okoliczności, a zwłaszcza usprawiedliwiony wzrost kosztów utrzymania małoletniego oraz niewykorzystane w pełni możliwości dochodowe zobowiązanego, dały podstawy do częściowego uwzględnienia powództwa, co uczyniono na mocy art. 138 k.r.o., zasądzając od pozwanego alimenty w wysokości 600 zł miesięcznie. Ponad tę kwotę powództwo zostało oddalone, albowiem uwzględniono dobrowolne nakłady finansowe zobowiązanego oraz to, że utrzymuje on stały kontakt z synem. Nie bez znaczenia dla oddalenia powództwa pozostawał również obowiązek alimentacyjny matki powoda.

O odsetkach na wypadek opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat alimentacyjnych orzeczono w myśl przepisu art. 481 § 1 i 2 k.c., natomiast o natychmiastowej wykonalności punktu 1 wyroku Sąd orzekł na mocy art. 333 § 1 pkt 1 k.p.c.

Z uwagi na wynik sprawy, na mocy art. 98 k.p.c. w zw. z art. 100 k.p.c., uwzględniając stawki przewidziane w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie z 22 października 2015 roku (Dz.U. z 2015 r. poz. 1800 – tekst pierwotny), zasądzono od pozwanego na rzecz matki małoletniego powoda 1200 zł tytułem kosztów zastępstwa adwokackiego (przyjęto stawki poprzedniego rozporządzenia z uwagi na termin zainicjowania postępowania).

Jednocześnie w oparciu o art. 102 k.p.c. odstąpiono od obciążania pozwanego kosztami postępowania.